

Áland gjørdist vinnarin

Vinnari av náttúru- og umhvørvisvirkislonini hjá Norðurlandaráðnum gjørdist skrivstovan hjá álandiska náttúru- og umhvørvisfelagnum Agenda 21. Virkislonin er 350.000 krónur. Skrivstovan stendur av nøkrum lokalum bólkum og hálvum øðrum starvsfólki, og hon fær virkislonina fyrri at hava megnað at skapa eitt netverk í lokalsamfelagnum, sum fær hugskot og setur tey í verk. Eitt nú hevur skrivstovan gjøgnumført eina væl eydnaða herferð um fyrminirnar við at brúka lokalt framleiddar vørur, og tey hava eisini gjørt eina herferð fyrri einum betri havumhvørvi.

Nevndin í Norðurlandaráðnum tók avgerð um, hvør skuldi vinna, á fundi í Reykjavík 24. sept. Átta verkætlanir vóru vígaðar á vágskálini.

Virkislonin er latin fyrri fimtu ferð og verður latin einum norðurlendskum avriki, felagsskapi, miðli ella persóni, sum arbeiðir fyrri náttúru og umhvørvi. Endamálið við at lata eina slíka virkislon er at styrka tilvitnið um náttúru- og umhvørvisarbeiði í Norðurlondum. Virkislonin verður handað 9. nov., tá ið Norðurlandaráðið hevur fund í Stockholm.

Kvøldseta í Norðurlandahúsinum

Í kvøld verður sent beinleiðis úr Norðurlandahúsinum í Sjónværpi Føroya í sambandi við Eldradagarnar 1999, ið hava verið hesar seinastu dagarnar og enda í morgin. Vertir eru Sverri Egholm og Adelborg Linklett, bæði tvey kendir sjónleikarar. Á skránni verður ymskur og fjølbroyttur tónleikur, og Vár B. Jacobsen og Páll Danielsen, kend úr Likkulikkuleia, verða eisini við.

Óndskapur á Meiarinum

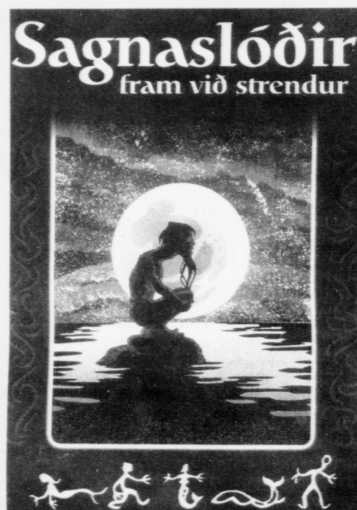
Hans Tørgarð er farin á pall við leikinum „Óndskapurin“. Hans sá leikin í Svøríki í 1995 og fekk skelk, tí talan er um sera harðrendan leik. Leikurin snýr seg um harðskap og fylgjurnar av honum.

Erik hevur alt lívið verið bukaður av pápanum. Hvønn dag eftir døgurða, meðan mamman ger kaffi. Erik kemur á kostskúla og tað er at koma úr øskuni í eldin. Leikurin er bygdur á veruligar hendingar. Jan Guillou hevur skrivað. Í blaðgrein um upplivingar sínar á kostskúlanum Solbacka í fimtiárunum tók hann eisini evnið upp. Greinin fæddi til, at skúlin seinni varð stongdur.

Tað er greitt, at eingin kann hava funnið uppá hetta, tað má vera upplivingar, og kanska hevur Guillou skrivað seg burtur úr hesum, sigur Hans Tørgarð, ið metir bókina verri, harðari, enn leikin.

Leikurin gevur ikki svar, men setur viðkomandi spurningar. Møguliga er tað so einfalt, at einki svar er uppá harðskap og avbúking.

Ætlanin er at leika fyrri skúlum, men bert eldri næmingum, tí leikurin má metast óhóskandi fyrri børn. Hans Tørgarð hevur sjálvur týtt henda einmansleik, ið hann sjálvur leikar. Egí Dam hevur leikstjórnad.

Sagnaslóðir

“Sagnaslóðir fram við strendur” er heitið á nýggjari bók, ið forlagið Sprotin gevur út. Bókin ger ferð úr landi sámanna fyrri eystan til strendur inuitta fyrri vestan, og frásagnirnar vísa leiðina. Úrslitið av hesari ferðini eru søgur úr fimm mentanarsamfeløgum: tí sámiska, tí norðurnorska, tí føroyska, tí íslendska og tí grønlenska. Savnið hýsir søgum, sum leingi hava livað og framvegis liva á brimandi strondunum, ið randa alt Norðuratlantshav.

Subject: Teldubráv
Date: Fri 30. Sep 1999
To: post@sosialurin.fo
From: gardar@oslo.online.no
Reply to: argr@tv2bornholm.dk

Er Noreg seinasti Sovjett-staturin?

Hvat hugsa vit um grannan og hvat siga vit um hann. Hetta kann vera gott at hava í geyma, tá ein gerst politikkar. Hetta gloymdi svenski ídnaðarmálaráðharrin, Bjørn Rosengren, í farnu viku, tá hann segði: “Norge er den siste sovjetstaten. Dem er så oerhørt nationalistiske. Allt er politikk”. Orðini fullu í samrøðu við svenskt sjónvarp. Rosengren trúði, at upp-tøktulíni vóru sløkt. Tað vóru tey ikki.

Bæði norðmenn og svjar ótaðust. Tað er ikki á hvørjum degi, at norðurlendskir ráðharrar skýra síni grannalond fyrri at vera tann seinasta sovjetstati. Bjørn Rosengren umbar seg beinanvegin. Orsøkin til samrøðuna var, at svenska tele-fyrirtøkan Telia og norska Telenor skulu leggja saman. Samráðingarnar hava verið drúgvur. Ósemja hevur leingi verið um, hvussu hetta felag skal stýrast og hvørja verkætlan tey skulu leggja. Svjar fingi ígjøgnum, at høvuðsskrivstovan skal

liggja í Stockholm, meðan norðmenn fingi ígjøgnum, at dagligi stjórni í felagnum skal vera norskur. Hetta seinna fellur svium tungt fyrri brósti.

Sjálvur umbar Bjørn Rosengren seg við, at hann var troyttur aftaná fleiri langar fundir við norðmenn. Úttalislíð hevur havt við sær orðaskifti í fjølmiðlunum í Noregi. Tað tykist sum um fleiri geva Rosengren rætt í tí hann sigur.

Í norska systurlaðnum hjá Sosialinum, Dagsavisen, skrivur uttanríkisblaðstjórin Erik Sagflaot, at Bjørn Rosengren ikki hevur sagt annað enn tað sum passir. Sjálvt samanberingini við Sovjetsamveldið var ikki heilt av leið. Hann vísir til, at í “utenforlandet Norge” har vera framvegis tær gomlu tjóðskaparligu fyrirmyndirar um, hvussu land og ríki skulu byggjast varðveittar, samstundis sum londini í Europa eru upptikin av tættari samstarvi.

- Trupulleikin er ikki bert, at vit ikki

eru, har avgerðirnar verða tiknar, men vit hava heldur ikki eitt orðaskifti um, hvussu vit kundu hugsað okkum, at Europa skal siggja út í framtíðini, sigur Sagflaot, og endar sína grein við at siga: Tað er neyðugt at vit taka í álvara okkara tjóðskapardramb og avbyrgingarpolitik.

Í sambandi við føroyska orðaskiftið um fullveldi, kunnu vit uttan iva læra eitt og annað av norskum politikki. Norðmenn hava ígjøgnum søguna kent seg sum litla-beiggja hjá Svøríki. Noreg gjørdist sjálvstøðugt land í 1905, aftaná at hava verið saman við Svøríki, síðani dansk-svenska ríkið fór í tvey. Tað tók tíð at gerast frælst land, og tí meina norðmenn flest, at nú skal hetta njótast. At Noreg nú eisini er eitt av ríkastu londunum í heiminum ger sjálvandi, at fleiri hugsa at tá kunnu vit klára okkum sjálvi og eingin orsøk er at lata onnur fáa av yvirskotinum.

At Noreg er rakt av einum tjóð-

skapardrambsráki sæst kanska best í tí politiska gerandisdegnum. Ongar aðrastadni í Europa finnur tú ein høgaflokk, sum fær fimtu hvørja atkvøðu, hevur stóra ávirkan á fæddu politikkin og samstundis er imóti, at fólk skulu kunna flyta til landið.

Einki er galið í at elska heimland sítt og at vera tjóðskaparsinnaður, men hetta má ikki raka onnur fólkasløg. Óansæð, hvat fullveldisætlanirnar bera við sær, so kann vera gott at hava í huganum tað sum hendir í Noregi, og royna at skilja tað. Eg vildi ikki sagt tað sama sum Bjørn Rosengren, men eg kann gott hugsa tað.

Jógvan Hugo Gardar, Oslo